

ຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ ການປູກຜັກບົວ

ຂຽນໂດຍ: ນາງ ຈຳປາທອງ
ຂໍ້ມູນຈາກບ້ານ: ບ້ານຫ້ອມ ເມືອງ ຫາດຊາຍຟອງ
ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ

ປີ 2006

ຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ “ການປູກຜັກບົວ”

ຮີບໂຮມແລະຈັດໜ້າໂດຍ: ນາງ ຈັນທະຈອນ

ແຕ້ມໂດຍ: ທ້າວ ສິດປະກອນ ທົງອາມາດ

ຮຽບຮຽງໂດຍ: ອ ຈ ໂພໄຊຈັນທະວົງສາ

ອ.ຈ ເກດມະນີ ບັນດາລັກ

ອ.ຈ ຄຳໄຫວ ອິນທະວົງ

ອ.ຈ ລິ້ງ ແສງດາລາ

ອ.ຈ ທອງຂັນ ສິລິໂພຄຳ

ເຈົ້າຂອງ: ພະແນກສຶກສານະຄອນຫລວງ ແລະ

ສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາ

ຄຳນຳ

ປຶ້ມພູມບັນຍາທ້ອງຖິ່ນເຫຼັ້ມນີ້ ໄດ້ມາຈາກການຂຽນ ຂອງອາສາສະໝັກ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບການຮຽບຮຽງເບື້ອງຕົ້ນຈາກຄະນະອຳນວນການສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາ.

ປຶ້ມເຫຼັ້ມນ້ອຍໆນີ້ໄດ້ບັນຈຸເອົາເນື້ອໃນທີ່ເວົ້າເຖິງຫົວຂໍ້ໃດໜຶ່ງ ໂດຍມີຫຼາຍກົດຈະກຳທີ່ຈະເປັນການທົດລອງ ເອົາຄວາມຮູ້ທ້ອງຖິ່ນເຂົ້ານຳພາແລະສິດສອນນັກຮຽນຊັ້ນປະຖົມໂດຍເອົາບົດທີ່ງ່າຍສອນ ຊັ້ນ ປ. 1 ບໍ່ 2 ແລະ ບົດທີ່ຍາກກໍສອນຊັ້ນໃຫຍ່ຂຶ້ນໄປ.

ຄະນະຈັດທຳຄິດວ່າ ປຶ້ມເຫຼັ້ມນີ້ຄົງ ເປັນບ່ອນອີງອັນໜຶ່ງໃຫ້ແກ່ຄູອາຈານກໍຄືອາສາສະໝັກ ທີ່ຈະໄປສອນເດັກປະຖົມບໍ່ຫຼາຍກໍໜ້ອຍ

ຄະນະຈັດທຳຄິດວ່າຍັງມີຫຼາຍບັນຫາທີ່ຍັງບໍ່ທັນພຽງພໍ ແລະ ຂາດໄປຫວັງວ່າຄົງໄດ້ຮັບອະໄພຈາກທຸກໆທ່ານພວກເຮົາພ້ອມທີ່ຈະປັບປຸງຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ຄະນະຈັດທຳ

ຄວາມເປັນມາ

ຜັກບົວແມ່ນພືດສະນິດໜຶ່ງທີ່ນຳມາໃຊ້ປຸງແຕ່ງອາຫານ, ເປັນຜັກ
ຫອມເພື່ອປະກອບກັບການປຸງແຕ່ງອາຫານຫຼາຍຢ່າງໄດ້ທັງໃບ ແລະ
ຫົວ, ແລະເປັນຜັກຫອມທີ່ເກັບຫົວແກ່ແລ້ວໄວ້ກິນດິນ.

ອຸປະກອນ(ສ່ວນປະກອບ)

ແນວຜັກບົວໜ້ອຍຫຼາຍຕາມຄວາມຕ້ອງການ

+ ເພືອງ

+ ດິນ

+ ແກບ

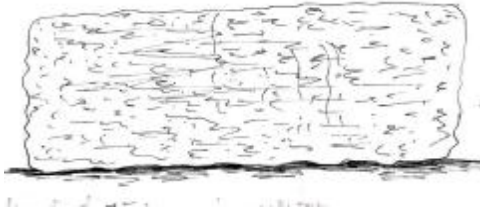

ມີດສຳລັບປາດຜັກບົວ

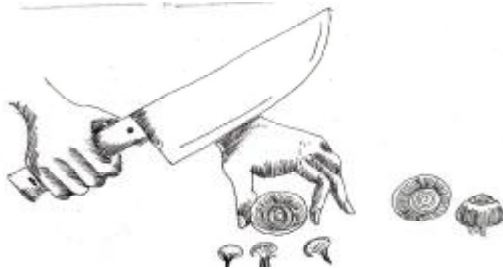

+ ຂັ້ນຕອນໃນການເຮັດ

+ ແບ່ງດິນໃຫ້ດີໆໄຖສອງເທື່ອເພື່ອຄາດຫຍ້າແບ່ງດິນໃຫ້ເປັນ
ໜານ (ໜານນ້ອຍໃຫຍ່ຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຜູ້ປູກ)

+ ປາດຜັກບົວໄວ້ຕາມຄວາມຕ້ອງການທີ່ຈະປູກ

+ ນຳຫົວຜັກທີ່ເຮົາຈະເອົາມາປູກລົງດິນໃຫ້ເປັນໜານ

+ ການປູກຜັກບົວ(ບາງຄົນກໍທົດນໍ້າໃສ່ໜານກ່ອນຈຶ່ງປູກ)
(ບາງຄົນກໍບໍ່ທົດນໍ້າປູກໃສ່ໂລດ)

+ ຫຼັງຈາກນັ້ນກໍເອົາເພືອງຫຼືແກບປົກໜ້າດິນຈາກນັ້ນກໍທົດນໍ້າເຊົ້າແລະ
ລງຖ້າມີເວລາຫຼືທົດເຊົ້າກໍໄດ້ປະຕິບັດແນວນີ້ເປັນປົກກະຕິ

ປະມານ 1 ອາທິດຜັກບົວກໍອອກໜໍຂຶ້ນມາເປັນປົກກະຕິ.

ນັບແຕ່ມື້ອອກໝໍ້ມາໄດ້ 1 ອາທິດ ກໍໃສ່ຝຸ່ນທົດນໍ້າຢູ່ສອງມື້ ກໍບາມື້ທົດນໍ້າ, ປະມານໜຶ່ງມື້ຫຼືສອງມື້ກໍເລີ່ມທົດໄໝ້ແລະໃສ່ຝຸ່ໄໝ້.

ປະຕິບັດແນວນີ້ຈົນກ່ວາຜັກບົ່ວຮອດເດືອນຫຼື 1 ເດືອນ ກັບ 10 ມື້ກໍນໍາໄປຂາຍໄດ້.

+ ຄຸນປະໂຫຍດຂອງຜັກບົ່ວ.

- ຜັກບົ່ວເຮົາສາມາດນໍາມາປຸງແຕ່ງອາຫານແລະປະສົມອາຫານເຊັ່ນ ລາບ, ແກງ, ປົນປາແລະອື່ນໆ
- ເປັນສິນຄ້າສ້າງລາຍໄດ້ໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວ.

ເຊິ່ງ: ການປູກຜັກບົວ

ໂຮ.....ຮົວ

ເຮົາມາເຮົາມາ	ມາປູກຜັກບົວ
ປູກໄປໃຫ້ຖົ່ວ	ໄຮ່ນາຮົ່ວສວນ
ພວກເຮົາມາຊວນ	ປູກໃຫ້ຫຼາຍໆ
ເອົາໄປສົ່ງຂາຍ	ຕາມທ້ອງຕະຫຼາດ
ບໍ່ໃຫ້ມັນຂາດ	ປະຈຳທຸກມື້
ທຸກຄົນມາຊື້	ປຸງແຕ່ງອາຫານ

ລຳ: ຜັກບົວ (ລຳເດີນ)

ໃນໃຈໂສກເສົ້ງ	ຢາກມີຄົນມາຊ່ວຍປູກຜັກບົວ
ຈະປູກໄປທົ່ວໆ	ຕາມໄຮ່ຕາມນາ
ຈະບໍ່ມີນາ	ຄົນທີ່ຈະມາຊ່ວຍປູກ
ຕ້ອງອົດທົນປູກປູກໆ	ທຸກວັນທຸກຄືນ
ໂອ້ງໆໆໆໆໆ	ສຸດຝົນ
ແນມເບິ່ງຜູ້ອື່ນ	ເຂົາຕ່າງກັນພ້ອມພຽງຮຽງໜ້າ
ແຕ່ເຮົານັ້ນນາ	ຂາດຜູ້ທີ່ຈະມາປູກຊ່ວຍຮຽງຂ້າງ
ຕ້ອງອົດປູກສ້າງ	ຜູ້ດຽວເລື້ອຍໆມາ
ໂອ້ງໆໆໆ	ສຸດເທງົາ

ເພງ: ຜູ້ໃດກໍປູກ(ທຳນອງເພງສາກົນ ປ່ອບລ່ອກ)

ຜູ້ໃດກໍປູກ	ປູກຜັກບົວໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍ
ປູກເພື່ອເອົາຂາຍ	ຢາກມີລາຍໄດ້ຕ້ອງພາກັນປູກໃຫ້ດີ
ຖ້າຄິດຈະປູກ	ກໍຕ້ອງດູແລໃຫ້ດີ
ເລື່ອງແບບນີ້	ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່
ແລ້ວເຮົາຈະໄດ້	ຜັກບົວງາມໆ

ກາບ: ປູກຜັກບົວ

ຢູ່ບ້ານຂ້ອຍ	ມີຜັກສວນຄົວ
ມີຜັກບົວ	ປູກໄວ້ຫຼາຍໜານ
ເຊິ່ງມີການ	ວິທີການປູກ
ໃຫ້ຮຸ່ນລູກ	ປູກໄວ້ສວນຄົວ
ຕ້ອງມີຫົວ	ຜັກບົວທີ່ແທ້ໆ
ແລ້ວຈຶ່ງແຕ່ງ	ແປງໜານເປັນຄັນ
ສອງສາມວັນ	ນຳຫົວໄປແຊ່
ເຊີນເດີມາແວ່	ປູກຜັກບົວຊ່ວຍກັນ

ຮູບ ແລະ ປະຫວັດຂອງຜູ້ຂຽນ

ຊື່: ນາງ ຈຳປາທອງ ສາຍສະຫວັນ
ອາຍຸ 30 ປີ
ອາຊີບ: ພະນັກງານ

ເປັນຫຍັງຈຶ່ງຢາກຂຽນຫົວຂໍ້ນີ້

ຢາກຂຽນເລື່ອງນີ້ຍ້ອນວ່າຢາກຮັກສາພູມປັນຍາໃນການປູກ
ຜັກບົວເພື່ອເຮັດໃຫ້ເດັກນ້ອຍໄດ້ຮຽນຮູ້ການປູກຝັງແລະຮູ້ວິທີເຮັດແລະ
ນຳໄປປະຕິບັດຊ່ວຍຄອບຄົວຕົນເອງໄດ້